

Poplatky notáře jako soudního komisaře při uvalení konkursu na pozůstalost.

Vyjde-li při sepisování inventáře pozůstalostního jmění na jevo, že pozůstalost jest předlužena, žádáno je někdy dědici nebo věřiteli pozůstalosti o uvalení konkursu na pozůstalostní jmění. Předkládá-li v takovém případě notář jako soudní komisař spisy pozůstalostnímu soudu s likvidací, nedochází obyčejně před skončením konkursního řízení k zaplacení adjustovaných útrat z toho důvodu, že buď soudní komisař zaplacení se nedomáhá, nebo, že pozůstalostní soudce zaplacení adjustovaných útrat nenařídí. Mezi soudními komisaři není všeobecně známo, že útraty notáře jako soudního komisaře za sepsání inventáře pozůstalostního jmění jsou p o h l e d á v k o u z a p o d s t a t o u, t. j. pohledávkou, která věřiteli vznikne proti úpadci z důvodu řízení konkursního. Je tedy notář jako soudní komisař se svojí pohledávkou na zaplacení útrat soudního komisařství v ě ř i t e l e m p o d s t a t y, nikoliv obyčejným konkursním věřitelem, má tedy jeho pohledávka přednost před věřiteli t. zv. konkursními. Na tomto stanovisku stojí judikatura Nejvyššího soudu, jak patrně z níže cit. rozhodnutí:

1. »Poplatky soudního komisaře (notáře) pověřeného sepsáním inventáře a znalců odhadců musí správce podstaty zaplatiti, jakmile jsou tu prostředky k tomu bez ohledu na to, zdali podstata stačí k úplnému vyrovnání jeho palmárního účtu.« — Rozh. N. S. ze dne 24. února 1914, č. j. R II 169/14: Právník str. 687/1915.

2. Další obdobná rozhodnutí viz »Konkursní řád z roku 1919 vydání Manz str. 99.«, kde je uvedeno toto:

»Ebenso die Kosten der Inventierung des Nachlassvermögens, über welches sodann der Konkurs eröffnet wird. E. 26 Nov. 1896. Z. 13846, Slg. 15912-: 14. Jän. 1896 Z. 293, Slg. 15684.

3. »K pohledávkám za podstatou náležejí náklady soudního komisaře pověřeného zřízením soupisu.« Rozhodnutí N. S. z 25. září 1893 č. 5913, Gl. U 14715 (viz Konkursní řád Dr. Jaroslav Voska z r. 1931 § 49 pozn. 4.).

4. Konkurs Bartsch z roku 1927 str. 340 pozn. 15.

»Die Verwaltungsausgaben für die Konkursmasse umfassen die mit der Erhaltung, Verwaltung und Verwirthschaffung der Masse verbundenen Auslagen.«

5. Rozh. N. S. č. 10286 Gl. U. sv. XXII, str. 591.

»Über die Verlassenschaft des Kaufmannes wurde im Abhandlungswege das Inventar aufgenommen, zwei Monate später der Concurs eröffnet und sodann von dem Concursgerichte dem Concursmassenverwalter die Zahlung der noch vom Abhandlungsrichter liquidirten Kosten der Inventur, d. i. der Gebühren des Notars, des Buchsachverständigen und der Schätzmeister aufgetragen. — Das O. L. G. beseitigte diesen Auftrag in der Erwägung, dass die Kosten des vor der Concursöffnung errichteten Nachlassinventars nicht Massenkosten sind, daher kein Vorzugsrecht haben, sondern wie andere Passivposten im Concourse anzumelden und zu liquidiren sind (§ 137 C. O.).

Der oberste Gerichtshof restituirte die Verordnung des Concursgerichtes. Gründe: Nachdem mit Zustimmung des Concursmassenverwalters, des Concurscomissärs und des Concursgerichtes die vom Notar unter Zuziehung Buchsachverständiger und der Schätzmeister im Abhandlungswege errichteten Haupt- und Theilinventarien, sowie die Bilanz, dem von demselben Notar errich-

teten Inventar des Concursvermögens zu Grunde gelegt, und von einer neuerlichen Schätzung, Prüfung der Bücher und Errichtung der Bilanz Umgang genommen wurde, so sind die rechtskräftig bestimmten Kosten des Nachlassinventars als Massenkosten zu verhandeln, weil nach § 29 lit. a. (C. O. zu den Massenkosten alle jene Kosten gehören, welche zu dem Zwecke der Ermittlung, Sicherstellung, Einbringung und Schätzung des zur Masse gehörigen Vermögens entstanden sind, daher als Masseschulden zu betrachten und gemäss § 28. C. O. aus dem Vermögen des Gemeinschuldners vor allen anderen Schulden zu berichtigen.«

Je proto v zájmu soudního komisaře, aby již při předkládání likvidace útrat případně upozornil pozůstalostního soudce na toto své právo na zaplacení palmárních útrat, aniž by se čekalo na výsledek řízení konkursního.

Exekuce na notářskou kauci.

Toto pojednání vztahuje se pouze na devinkulační řízení u Notářských komor pro případ vedené exekuce na notářské kauce.

Řízení o devinkulaci notářské kauce jest upraveno v § 29 a 30 not. ř.

Když oprávněný žadatel podal žádost u notářské komory za uvolnění notářské kauce, tato komora vydá edikt dle § 29 not. ř. ku přihlášce účastníků u notářské komory. Účastníci, kteří mají dle § 25 odst. 1 not. ř. mocí svého zákonného zástavního práva nárok na uspokojení z kauce, mají ohlásiti tento svůj nárok u notář. komory edikt vydavší během šesti měsíců od vyhlášky.

Tento edikt vyhlásí se po třikráte v úředním listu, a mimoto uveřejní se v sídle všech soudů, a to nejen u soudu bývalého posledního působení notářova, nýbrž i u soudů, kde dotýčný notář vůbec působil.

Po uplynutí šestiměsíční ediktální lhůty pro případ, že nikdo svůj náhradní nárok neohlásil, prohlásí notářská komora svůj souhlas s vydáním kauce oprávněnému žadateli. Pakliže ve lhůtě ediktální dojdou přihlášky náhradních nároků, rozliší komora tyto přihlášky podle nároků dle § 25 odst. 1 not. ř. a na ostatní odškodňovací nároky, neboť v § 25 odst. 1 not. ř. jest ustanoveno, že kauce tvoří zástavu za veškeré odškodňovací nároky a platy, které z úřadování notářova vzejdou, kdežto odstavec 2. téhož § 25 not. ř. sice připouští vzetí do zástavy notářskou kauci, vztažně také exekuci na tuto notářskou kauci ohledně jiné pohledávky, ale s výhradou přednostního práva pro nároky dle § 25 odst. 1 not. ř.

U nepriviligovaných odškodňovacích nároků musí však také býti zavedeno řízení předepsané v § 29 a 30 not. ř. jak předpisuje odst. 2 § 25 not. ř.

Pro případ, že by u kteréhokoliv exekučního soudu na notářskou kauci bylo zažádáno o exekuci, povinen jest exekuční soud, jak ukládá soudům za povinnost předpis § 26/3 not. ř., bez prodlení žádost za exekuci notářské komoře ohlásiti.

Důvod, pro který neprodleně mají soudy za povinnost exekuční žádost notářské komoře oznámiti jest následující:

Řízení u notářské komory předepsané v § 30 not. ř. děje se tím způsobem, že notářská komora pozve účastníky, kteří ohlásili odškodňovací nárok a žadatele o vydání kauce k ústnímu projednání jejich nároků, o průbě-

hu tohoto projednání sepíše protokolární prohlášení stran, a sama pokusí se o zprostředkování dohody.

Podají-li se dohoda ta, vydá komora zúčastněným stranám i stát. nadvládnictví intimáty o devinkulačním prohlášení k uvolnění kauce dle dohody § 28 a 30/2 not. ř., ve kterémžto intimátu uvede se průběh a výslovně výsledek smírného projednávání.

Pakliže však vzdor pokusu o smír k dohodě nedojde, poukáže notářská komora sporné strany na pořad práva. Tím působnost notářské komory jest vyčerpána, a není komora oprávněna nějak jinak do sporu zasahovati.

Neprodlené ohlášení vedení exekuce se strany exekučního soudu podává notářské komoře přehled při zahájení smírného projednávání a rozlišení, jedná-li se o nároky podle § 25/1 nebo 25/2 not. ř., avšak i v tomto případě, jestliže žádost za povolení exekuce byla exekučním soudem notářské komoře ohlášena, a nepodařila-li se dohoda při ústním projednávání u notářské komory, nemůže notářská komora nijak do věci zasahovati, nežli řídit se dle § 30 not. ř., který výslovně předpisuje, že pro případ nedohody strany mají se poukázati na pořad práva.

Jestliže zákon v § 30 not. ř. však poukazuje sporné strany na pořad práva, připouští i vedení soudního sporu o ohlášených odškodňovacích nárocích, a pak teprve vedení exekuce na základě soudního rozhodnutí ku vedení exekuce způsobilého.

Exekuční soud má tudíž příležitost srovnati exekuční titul uváděný v žádosti za povolení exekuce bez předcházejícího řízení smírného dle § 30 not. ř. s exekučním titulem uváděným v žádosti za povolení exekuce teprve po provedeném smírném řízení dle § 30 not. ř., a dle toho rozhodnouti, zdali exekuci povoluje, anebo zdali exekuci zamítá prozatímním usnesením, poněvadž smírné řízení dle § 30 not. ř. ohledně včasné ohlášených nároků u notářské komory provedeno nebylo.

Není tudíž přípustno, aby exekuční soud bez ohlášení žádosti za exekuci notářské komoře bez ohledu na předpis § 25/1 a 25/2 not. ř. exekuci povolil.

Zvláště též není přípustno, aby v zabavovacím usnesení exekuční soud uložil notářské komoře jako domnělému podlužníku povinnost, aby zdržel se každého nakládání se zabavenou kaucí.

Notářská komora nemá právo a také ani nemá možnost s notářskou kaucí nakládati, poněvadž disposiční oprávnění s touto kaucí patří jediné sborovému soudu I. instance, u něhož deposite se stala, a v jehož sídle má sídlo také notářská komora. § 23/2 not. ř.

Stává sice náhled, že notářská komora dozví-li se o exekučním titulu, má sama exekučnímu soudu titul ten ohlásiti, avšak náhled ten není zákonně odůvodněn, neboť kompetence notářské komory ohledně uvolnění notářských kaucí jest přesně omezena na § 29 a 30 not. ř., takže jiné právo nebo jiná povinnost mez tuto přesahující komoře nepřísluší.

J. K.

Referát

o valné hromadě odboru »PRAHA« Spolku čl. notářů, konané dne 25. března 1933 v restauraci »U Bumbříčka« v Praze II., Národní třída.

Valnou hromadu zahájil pan starosta odboru notář Dr. Černý ze Říčan o 8 hod. S lítostí byla přijata zpráva jeho

o náhlé nemoci pana vicepresidenta Dra Ponce a bylo usneseno, aby mu zaslán byl přepis s přáním brzkého uzdravení.

Zprávu jednatelskou o činnosti odboru přednesla jednatelka (Dr. A. Kozáková, která opětně upozornila na slabou účast při pravidelných schůzkách měsíčních. Bylo usneseno, aby i přes tuto slabou účast pořádal odbor dále pravidelné schůzky měsíční z toho důvodu, že mají již svou tradici a že zejména venkovští páni notáři mají na těchto schůzích příležitost informovati se o různých otázkách stavovských.

Výroční zpráva byla se souhlasem schválena.

Zprávu pokladní přednesl pokladník odboru pan notář Vlach zároveň se zprávou přehližitele účtů. Dle této zprávy činí čisté jmění odboru Kč 1.342.85. K návrhu přehližitele účtů bylo výboru uděleno jednomyslně absolutorium. Při volbách, které provedeny byly aklamací, zvolen byl starostou spolku opětně pan notář Dr. Václav Černý ze Říčan. Do výboru zvoleni byli:

a) páni notáři:

Dr. Jaroslav Heinitz v Praze II., Josef Křen v Praze XII., Jan Krajíček v Berouně, Dr. Hugo Patsch v Ústí n. Orli., Dr. Jaroslav Ponec v Žižkově, Otakar Vlach v Praze VIII.;

b) ze stavu kandidátů notářství:

Bohumil Galuška v Karlíně, Dr. František Janatka v Žižkově, Dr. Anděla Kozáková v Praze II., JUC Václav Macas v Praze XII. a Dr. Ferdinand Vojtík v Praze-Vršovcích.

Náhradníky — kandidáti notářství:

Dr. Antonín Černý v Říčanech, Dr. Otakar Hanna v Praze II. Přehližitelem účtů pan notář Stanislav Pavlíček v Praze VII.

Členský příspěvek pro rok 1933 stanoven byl v dosavadní výši 10 Kč pro notáře. Pro kandidáty notářství jest členství bezplatné.

Při volných návrzích bylo debatováno zejména o tom, jakým způsobem má býti pokračováno v pořádání pravidelných schůzí. Dále bylo usneseno, aby odbor v říjnu pořádal přátelský večer.

Po vyčerpání programu přikročeno bylo k přednášce pana notáře Dra Fialy na téma: »Lex dura sed lex« (Pokus řešení otázky kandidátů notářství).

Pan notář Dr. Fiala probíral ve své přednášce po stránce právní platnost usnesení kolegia notářské komory svého času učiněné, aby doporučeno bylo pánům notářům nepřijímati kandidáty ze stavu soudcovského a advokátního s praxí delší než 2 roky, při čemž poukazyval zejména na to, že při výběru kandidátů notářství jest hleděti k jejich osobní čestnosti a intaktnosti, a právní erudici, které jsou nejspolehlivější čáhou pro výběr kandidátů notářství.

Dále pojednal o seznamech kandidátů notářství vydávaných sekretariátem notářské komory, v nichž letos učiněny byly úpravy v propočítání let kandidátů notářství vzhledem ke shora uvedenému usnesení kolegia.

Vysvětlení ohledně shora uvedeného usnesení kolegia, jakož i ohledně seznamu kandidátů notářství podal pan prezident Dr. Čulík, který zejména poukazyval na nutnost usnesení tohoto z důvodu, aby kandidáti notářství, kteří věnovali se výlučně praxi notářské, byli chráněni před přestupy kolegy z jiných oborů. V debatě, jež se rozvinula a týkala se jak obsahu přednášky, tak i jejího uveřejnění, zúčastnili se téměř všichni přítomní.

Po skončení debaty podal pan prezident Dr. Čulík zprávu o výsledku poslední ankety o novém notářském řádu.

Touto schůzí skončeno jest jarní období 1933 a příští schůze konati se budou až na podzim letošního roku. Bylo by si